

Nekončící pole salátových korálů *Lettuce coral* – nazývané také jako rose coral (*Agaricia tenuifolia* a *Agaricita ag. danai*)

KORÁLKY

V ROVNÍKOVÉ MODŘI

TEXT A FOTO REDAKCE BUDDY

MALEDIVY

Jako malé rozsypané korálky mohou vypadat maledivské ostrovy z letadla. Souostroví Maledivy je ideálním místem pro celoroční odpočinkovou exotickou dovolenou, ale i cílovou stanicí všech potápěčů. Důvodem návštěvy potápěčů z celého světa je zejména možnost vidět na vlastní oči třeba žraloka obrovského, manty, obrovská hejna ryb a nezničené barevné korály nebo mnoho jiných druhů žraloků z bezprostřední blízkosti.

Zdejší prostředí je naprosto idylické i pro všechny romantiky. Stále tu můžete najít opuštěné pláže, kde budete úplně sami. Kolem písčinych bělostných pláží jednotlivých ostrovů jsou palmy s tyrkysovou vodou, která měla za našeho pobytu teplotu od 29–36° Celsia. Pokud potápěči cestují s celými rodinami, nikdo se tu nebude nudit. Ostrovy nabízí kromě koupání a šnorchlování, relaxace a pohody, také řadu jiných služeb, zejména z řad vodních sportů (jízdu na vodních lyžích, na vodním skútru, na banánu, ale také parasailing, kitesurfing, seakajak, plachtění na katamaránu, windsurfing, windboarding, wakeboarding, flyboarding aj.), každý tu může podnikat výlety na okolní ostrůvky nebo sand bank, přeplouvat nebo přelétat mezi jinými, vzdálenějšími ostrovy, každý si tu najde to své.

Souostroví Maledivy vystupují jako samostatný stát a řadí se mezi nejluxusnější destinace pro exotickou dovolenou u moře na světě. Řetězec 26 přírodních korálových atolů začíná 500 km jihozápadně od břehů Indie, nedaleko Srí Lanky a Arabského moře, a táhne se v délce zhruba 960 km severojižním směrem. Celkově se Maledivy skládají z přibližně z 1 192 ostrovů. Dříve mohli zahraniční turisté navštěvovat pouze resorty, nikoliv ostrovy s domorodci. Nyní již deset let můžete pobývat a trávit dovolenou na lokálních ostrůvcích, kde ještě dříve nemohla vstoupit noha cizince. Maledivy se tak otevřely i cestovatelům s nižším rozpočtem. Turisté se mohou ubytovat na lokálním ostrově v penzionu nebo hotelu, který je v zcela jiné cenové relaci než luxusní pětihvězdičkové resorty. Maledivy bývaly

jednou z nejdražších dovolenkových lokalit na světě. Proto si také mohli dříve dovolit Maledivy jen někteří. Dnes už je vše jinak. Maledivy jsou díky fantastické viditelnosti, rozmanitosti bohaté podmořské flóry a fauny, teplé vodě a nepřebornému množství potápěčských lokalit, rájem potápění.

Maledivy leží v Indickém oceánu v oblasti rovníku. Rozděluje se na tři části, a to severní, centrální a jižní. Moře pokrývá 99 % Malediv, zbylé 1 % tvoří ostrovy, které jsou seskupeny do přírodních atolů. Pouze 199 ostrovů je obydlených a dalších asi 140 ostrovů je využíváno jako turistická letoviska (jeden resort = jeden celý ostrov). Ostatní ostrovy jsou neobydlené. Některé z nich jsou využívány jako piknik, farmářské nebo industriální ostrovy. Každý ostrov má svůj vlastní korálový útes a lagunu. I na Maledivy přišel trend tvorby umělých ostrovů, speciálně na severním a jižním Male atolu, a tak se počet ostrovů do budoucna zvýší. Všechny ostrovy jsou položeny velmi nízko nad mořem, jejich průměrná nadmořská výška nepřekračuje dva metry. Maledivy jsou zaplány v Guinnessově knize rekordů jako nejplnější země světa (žádné místo neleží více než 2,5 m nad mořskou hladinou).

Na celých Maledivách mimo resorty platí přísný zákaz požívání alkoholu. V podstatě ho nikde nemůžete ani zakoupit a jeho dovoz je zakázán. Takže ideální místo pro všechny alkoholiky, kteří se roky snaží o abstinování, tady to prostě jinak, než bez alkoholu, nejde. Nicméně v tom horku, které tu celoročně panuje, byste si s alkoholem pak už žádné potápění ani neužili, takže je to vlastně ku prospěchu všech příznivců podmořského světa. Proti středoevropskému času je na Maledivách jen o čtyři hodiny více, v době letního času o jen o tři hodiny více. Co se týče peněz, stačí si s sebou vzít americké dolary a platební kartu. My jsme na místní měnu nic ani neměnili, všude dolary běžně

brali a vraceli v dolarech také nazpět. Místní bankovky (maledivské rupie) jsou graficky velmi líbivé, nicméně se stejně nesmí vyvážet. Proto, pokud nepotřebujete měnit, neměňte. Na Maledivách jsou všude uváděny ceny bez daně 12 %. Před čtyřmi lety tu byla zavedena tzv. Green Tax (3–6 USD/1 os./noc, dle velikosti hotelu, penzionu, safari lodě). Na co si tu dát pozor je určitě pláž ke koupání. Bikiny beach jsou pro turisty pouze na vyznačených místech, jinde se můžete koupat pouze oblečení (šortky, tričko, tunika, lycrový short nebo neoprenový short). Koupání v bikinách na jiném místě je pod pokutou až 1000 USD! Nezapomeňte určitě na zásobu silných repelentů, komáři

tu jsou ve dne v noci, bez ohledu na počasí, den, čas a místo. Najdou si vás skoro všude. Ať nevypadáte po první noci jako turista nakažený neštovicemi, to by moc sexy ani romanticky nevypadalo. Pokud jedete v období velrybáků a mant, tak se připravte na „kousání“ planktonu a nechoďte do vody jen v plavkách. Jinak se budete drbat dalších x hodin. Vzhledem k teplotě vody, kterou jsme tu v dubnu zažili (29–36 °C), doporučuji potápění v shortu anebo ještě lépe v lycrovém krátkém obleku nebo šortkách a tričku. Vy podivíní s nulovým procentem tuku v těle, vy si vezměte dlouhý 3mm neopren, tací tam také byli...

Přenosný PE 100 skladem

www.kompresservis.cz

BAUER
KOMPRESSOREN

Autorizovaný zástupce pro ČR a SR

Růžové sasanky byly tradičně obydlené klauními rodinkami

Netopýří ryby byly nebojácné a spíše zvědavé. Plavaly kolem nás a zřejmě jsme pro ně byli něco jako mimozemšťané

Na co si dát ještě pozor? Určitě je to sluníčko, za kterým i cestujete. Je tu velmi silné a vaším denním kamarádem bude krém s UV ochranou 50+, pokrývka hlavy, sandály, brýle a lahev s vodou. Po rozpáleném písku se nedá naboso ani chodit. A co na vás číhá v moři? Kromě tradiční podmořské fauny, kterou můžeme běžně potkat i v Rudém moři, a psali jsme o ní v loňských dvou číslech Buddy, tu mohou nebezpečí znamenat proudy. Nejsou tu prý tak silné jako v okolí Bali, ale když jsme tu byli my, tak právě proud unesl plavce až na širé moře. A jen díky včasnému zásahu kamarádů a kolem plující lodi hotelu Plumerie, na ostrově Thiradho na Vaavu atolu to dopadlo dobře. Ne tak šťastně dopadla starší zahraniční plavkyně, kterou objevili až po několika dnech. Ale stačí se řídit pokyny, poslouchat, co říkají místní potápěči, neplavat za vyznačenou plochu, a vše se obejde bez problémů. Na ostrovech není doporučeno pít kohoutkovou odsolenou vodu. My jsme pili pouze vody balené a obešli jsme se také bez sebe-menších zdravotních komplikací a nechtěných suvenýrů.

A co počasí a kdy sem jet? Podnebí na Maledivách ovlivňuje především blízkost rovníku, ale můžete se sem vydat vlastně kdykoliv. Období se tu dělí na období sucha (zhruba od listopadu do dubna) a období dešťů (zhruba od května do října). Nicméně teplota vzduchu i vody je po celý rok obdobná (vzduch 27–33° C a moře kolem 29° C). Na Maledivy můžete zavítat tedy celoročně. Stálá teplota vzduchu i vody přeje vodním sportům i potápění. Mimo hlavní sezónu, od května do října, tu najdete levnější ubytování a ušetříte i za jiné služby, nebudete se nikde mačkat s dalšími desítkami lidí, a hlavně je toto období nejlepší k návštěvě a pozorování mant a žraloka obrovského. Pravděpodobnost, že během dovolené na Maledivách zahlédnete delfína, je poměrně vysoká. My viděli několikrát hejno delfínů, které si zazavádilo s naším rychlým člunem. Na našem posledním hotelu probíhalo i večerní krmení mant a žraloků. Co hosté nesnědli, tak se o rybí zbytky postarali rejnoci a žraloci. Připlavalo několik druhů rejnoků v celkovém počtu asi 15 kusů, od těch malých až po ty metrové, a také žraloci na sebe nenechali dlouho čekat a čtyři ploutve brázdily po hladině na dosah všech přihlížejících ze břehu. Konec konců rybolov je stále pro obyvatele Malediv hlavním zdrojem potravy.

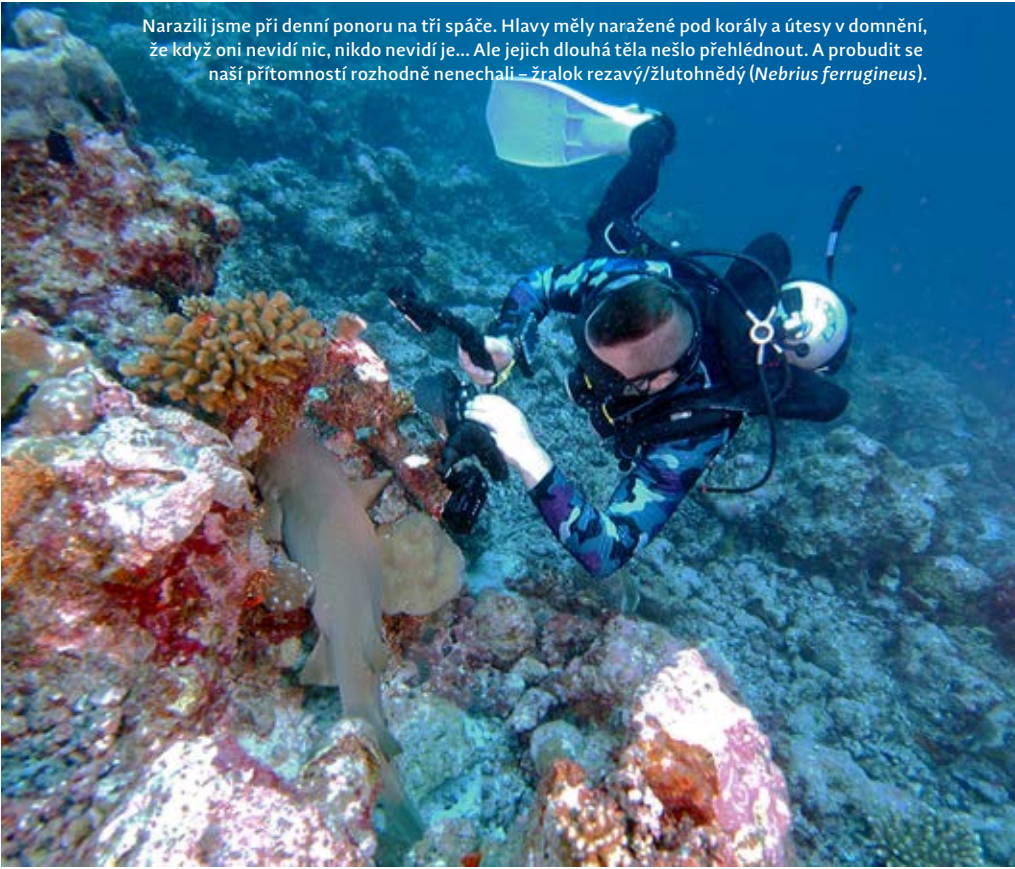

Maledivy jsou zarybněné a velká hejna barevných korálových ryb jsou tu běžná

Rybolov a turismus jsou hlavním zdrojem příjmů místních obyvatel. Moře má stále co nabídnout, chytá se tu jen na vlasec, který se odmotává z plastového kotouče a na jehož konci je na háček nasazený kus olivně nebo tuňáka. Ani prut tu není potřeba. Ryby jsme měli k snídani, obědu i večeři. K snídani to byl tradiční pokrm zvaný Mashuni (tuňák, kokos, cibulka, čili paprička, limetka) s plackami roshi (chapati). Často se objevoval na jídelníčku tuňák v různých formách zpracování. A stále se tu buduje a staví nové a nové penziony a hotely. Rozestavěné budovy uvidíte opravdu všude. Mezi nejznámější atoly patří Haa Alif, Ha Dhaal, Raa, Baa, Ari, Vaavu, Faaf Dhaal, Thaa, Gaafu Dhaal, Addu/Seenu.

Náš poznávací pobyt rozdělíme na tři části. Začneme na atolu Baa a jeho menším atolem Goidhoo a ostrovy Goidhoo, Fehendhoo a Fulidhoo, pak bude následovat Alif Dhaal atol a ostrov Dhigurah a na závěr bude Vaavu atol a ostrov Thiradho. Program nám sestavila Lucka z cestovní kanceláře otherwayholiday.com. Cestovní kancelář jsme využili ke zprostředkování celého našeho pobytu,

Narazili jsme při denní ponoru na tři spáče. Hlavy měly naražené pod korály a útesy v domnění, že když oni nevidí nic, nikdo nevidí je... Ale jejich dlouhá těla nešlo přehlédnout. A probudit se naší přítomností rozhodně nenechali – žralok rezavý/žlutohnědý (*Nebrius ferrugineus*).

Tisícová hejna rybích školek byla všude okolo nás

Náš každodenní nástup u potápěčské základny, odkud se vyjíždělo na ponory

Maledivy jsou i ideálním místem pro děti a začínající potápěče

neboť tu Lucka žije už dlouho, na ostrovech osobně byla nesčetněkrát, zná se s majiteli hotelů i potápěčských center a je znalá místních poměrů. Neznám lepší doporučení než od někoho, kdo tu život poznal a zkusil, a navíc může i porovnávat s naším standardem, zná odlišnosti obou národností i jejich kultur. Po mnohaletých zkušenostech ví, co sem lidi táhne, co je nadchne a co pomyslně přeskočit. Lucka staví se svým maledivským partnerem Sirou nový penzion s menším potápěčským centrem, takže se můžeme brzy těšit na česky mluvící potápěče na maledivském ostrově Fehendhoo.

Fehendhoo (Baa Atoll/Goidhoo atol)

Ostrov turisty nepolíbený

Jak jsem již zmínila, náš výlet celý zorganizovala a připravila dle našich požadavků Lucka z CK other way holiday, což je česko-maledivská cestovka specializující se na Maledivy s vlastním zázemím v této destinaci. Harmonogram a podrobný itinerář jsme obdrželi včas před odletem a na místě již nic nemuseli řešit.

Po přeletu do Hulhumalé na vás dýchne mokré vedro. Hulhumalé je uměle budovaným ostrovem, na kterém je letiště, a který pojme i velké množství lidí, tedy plný zástavby a vysokých paneláků. Z letiště můžete využít taxi, neboť už pár let tu funguje nový most, anebo klasicky přejet do Male lodí. Když vyjdete z letištní haly, budete rázem obklopeni hlukem a ruchem velkoměsta. Menší japonská auta, minibusy hotelů a tisíce motorek, budou rušit vaši mysl těšící se na odpočinek. Pohled do okolí také nebude uspokojivý, samé smutné paneláky a výškové kancelářské budovy, nic pro oči potápěče. Ale neklesejte na mysl. Sdílená rychlolod' vás doveze během hodiny až dvou, na ostrov, který bude protipólem Male. My jsme zamířili na ostrov Goidhoo, kde si pro nás po 1,5 hodinové jízdě přijela další loď a dovezla nás po pár minutách na blízký ostrov Fehendhoo. Na ostrově žije okolo 80 místních obyvatel, a najdete tu jen tři menší penziony, jednu potápěčskou základnu a bikiny beach. Co tu nechybí, jsou bílé nekonečné písečné pláže obklopené kokosovými palmami a tyrkysové moře s lagunami a korálovými útesy opodál a všudypřítomné relaxační houpačky. První návštěva vede hned do potápěčského centra Aqua Blue Fehendhoo, kde potkáváme oba majitele: Němce Mathiase a Japonku Chikku a na všem se hned dohodneme, co

Maledivy? To je nejenom potápěčský, ale i plážový ráj!

Potápění pro začátečníky, pokročilé i profíky. Jsme česká cestovní kancelář „other way holiday“ se zázemím a vlastním penzionem v tomto tropickém ráji. Maledivy “levně” i luxusně, s námi můžete obojí!

Dovolená na míru a mnohem víc na www.otherwayholiday.com

Leaf Fish (*Taenianotus triacanthus*)

Hejna netopýrníků z čeledi Čabarkovitých (*Ephippidae*, batfish). Jedinci zde dorůstají běžně až 50 cm

Nespočetná hejna chňapalů, chrochtalů a parmíc byly podmořským standardem

Všudypřítomné murény se na nás dívají na každém ponoru

Nádherná pláž u potápěčského centra patřila jenom nám. Při zdejší teplotě vody jste nemuseli z vody vylézat vůbec a nikdy jste se nenudili.

Jeden z cílů naší expedice – královna manta

nás zajímá a co bychom rádi viděli. Vše závisí také na počasí, ale to nám zatím přeje: proudy i velké vlny jsou v tuto chvíli někde jinde. První den jedeme lodí v okolí na šnorchlování s mantami na místo, kde se ráno krmí planktonem. Plankton nás hryže všude tam, kde nejsme ničím zakrytí, ale naše nadšení překrývá pozdější drbání. Manty pod vodou létají kolem nás a my jsme nadšení. Další dny už jezdíme potápěčskou lodí s kapitánem dál od ostrova na potápěčské lokality. Hned první den na lokalitě Bat cave ke konci ponoru míváme menšího velrybího žraloka.

Prostě máme šťastný den. Další dny probíháji obdobně a nám se na kartách hromadí data s videi a fotozáběry. Když je čas po potápění, využíváme možnosti, a půjčujeme si seakayak, šlapadla, paddleboard a brázdíme okolí. Dokonce vytahujeme i vodní skútr a funboard a užíváme si místní teplou vodu. Ze břehu občas zahlédneme malé žraloky černocípé, karety a jiné menší ryby. Co nás nemine, je romantický výlet na sand bank po návštěvě ostrova Fulhadhoo. Nebe je bez mráčku a tak jediné, po čem toužíme, je kousek stínu a ochlazení, to tu ale na potvoru není, a tak brzy mizíme zpět na náš ostrov. Další dny se potápíme na nových lokalitách a nasáváme kouzlo okolní přírody. Manty jsou každé ráno v okolí ostrova, a tak si užíváme jejich každodenní přítomnosti. Na závěr už tedy nahlédneme pod pokličku jednomy z hlavních lákadel nás, potápěčů. A to dokonalému a něžnému letci, mantě.

Jemní a majestátní obři

Lákadlem pro potápěče může být některý ze zdejších podmořských obyvatel. Jednak je to žralok obrovský a pak manta obrovská.

Něžný letec - manta obrovská

Jedním z nejvznešenějších maledivských mořských tvorů, je manta obrovská (rejnok manta/*Manta birostris*). Někdy se jí také říká „dábelský rejnok“, což zřejmě pochází z bizarního tvaru hlavy, ke které jsou připojeny malé ploutve, takže pak připomínají čerty s malými rohy. Obří oceánské manty obrovské mohou dorůstat rozpětí ploutví i osmi metrů. Připlouvají do čistící stanice na mělkých útesech, kde se nechávají opečovávat od drobných útesových rybek a zbavují se parazitů. Na Maledivách je několik takovýchto čistících stanic nazývaných „manta point“, kde se manty pravidelně věnují péči o své tělo, takový menší kosmetický salónek. Menší z místních druhů mant tady zastupuje tzv. „manta pobřežní“, která vypadá ve své podstatě jako mladší „bráška“ manty obrovské. Obvykle dosahuje rozpětí pouhých tří až pěti metrů. Hlavní rozdíl kromě velikosti je mezi oběma druhy i v krmení. Menší manty pobřežní se shromažďují v čase krmení do velkých skupin. V roce 2008 zveřejnil tým National Geographic jedno z těchto míst, Hanifaru Bay, nacházející se v maledivském atolu Baa, severozápadně

od Male. Zátoka se v podstatě skládá pouze z větší pobřežní písčiny, s drobnými útesy v jejím středu. Díky velmi vysoké koncentraci planktonu, bylo v této zátocce zjištěno až 200 kusů paryb, které se tu najednou krmily. Na tomto místě manty předvádí vzájemnou součinnost: plavou proti sobě nedaleko od sebe, aby plankton, který nepronikne do jejich široce otevřených úst, protekl do úst alespoň protějšímu druhu, přičemž zároveň dochází k vytváření velkého cyklónu. Tyto úchvatné podvodní přírodní akty v minulosti velmi proslavily zátoku, ale zároveň způsobily její největší tragédii. Jelikož místo přitahuje velké množství turistů, kteří chtějí být svědky podívané, přijíždí sem každoročně mnoho obytných lodí a stejně tak hostů z místních resortů. Jakmile se v zálivu objeví manty, tak si v jinak klidných vodách začne prorážet cestu záplava potápěčů a „šnorchlistů“, přičemž samozřejmě dochází k vyrušování mant, které potřebují pro svou osobitou činnost vytvářet dané formace. V důsledku velké návštěvnosti sem každým rokem připlouvá stále méně mant, pro něž přestává být toto místo lákavé a atraktivní pro svůj způsob lovu a krmení. Místní úřady na to reagovaly a omezily vjezd do zátoky, a přítomnost velkého počtu obytných safari lodí. I návštěvníci z místních resortů se musí organizovaně střídat ve vodě v určeném povoleném počtu. I tak je ale ve vodě stále extrémní množství lidí, jakmile se objeví a připlují manty. A když vám štěstí přeje a příroda je vám nakloněna, můžete spatřit více než 50 mant obrovských. Sezona pro tuto lokalitu je od konce května do konce října, přičemž byl největší výskyt zaznamenán v červenci a srpnu. Na Maledivách najdete oba druhy mant: mantu birostris (oceanic giant manta ray) i mantu alfredi (reef manta ray).

Informace

ORGANIZACE: CK Other Way Holiday (www.otherwayholiday.com)

UBYTOVÁNÍ: penzion Atholhu Residence (www.atholhuresidence.com)

POTÁPĚNÍ A VODNÍ SPORTY: potápěčské centrum Aqua Blue Fehendhoo (www.aquabluefehenthoo.com)

Videa z naší cesty můžete vidět na FCB profilu časopisu BUDDY Potápění.

A v příštím čísle najdete pokračování o ostrově Dhigurah a žraloku velrybím. ■

FOTO: MARESCZ.COM